Preventivní program na školní rok 2026/2027

Preventivní program je dokument školy, zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností, dále pak na vzdělávání a spolupráci pedagogických pracovníků, vzdělávání školního metodika prevence a v neposlední řadě na spolupráci s rodiči žáků.

Školní metodik prevence metodicky vede a koordinuje prevenci na škole. (Pro studenty používaný výraz **Metodik prevence.**)

Metodik prevence: PhDr. Petr Čegan

Konzultační hodiny: po předchozí osobní či telefonické domluvě.
Tel: **556 205 215** Kabinet: **č. 039**
E-mail: cegan@sse-najizdarne.cz

Čím se zabývá? Jaké úkoly plní? Které činnosti ve škole zajišťuje?

- připravuje Školní preventivní strategii
- školí a koordinuje spolupráci zaměstnanců při realizaci Školní preventivní strategie
- pracuje a osobně komunikuje s žáky školy a zajišťuje pro ně vzdělávací akce v rámci realizace Školní preventivní strategie
- koordinuje spolupráci pedagogických pracovníků a vedení školy při řešení výchovných problémů žáků spadajících do oblasti rizikového projevů chování žáků (sociálně-patologických jevů)
- komunikuje osobně, telefonicky a elektronicky s rodiči problémových žáků a s rodiči, kteří si kontakt sami vyžádají

S čím se na něj můžete obrátit? Které problémy spadají do jeho kompetence?

- narušené vztahy v kolektivu třídy a mezi žáky školy
- experimenty žáků s návykovými látkami
- vandalismus, krádeže, ničení osobních věcí žáků ve škole
- fyzické a psychické ubližování a slovní napadání žáků ve škole
- projevy rasové a menšinové intolerance
- domácí násilí a sexuální zneužívání
- závislost na počítačových hrách a hracích automatech

- další problémy ovlivňující vzdělávání a výchovu žáků

Školní preventivní strategie (stručná charakteristika)

Východiska realizace školní prevence:

Charakteristika primární prevence.
Vymezení sociálně patologických jevů.
Dokumenty určující realizaci školní prevence.

Podmínky pro úspěšnou realizaci školní prevence:

Klima školy
Školní preventivní strategie
Školní řád
Legislativa

Platná legislativa:

Zákony

- **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (od 1. 9. 2017 novela)**
- Vyhláška č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Zákon č. 65/2017 Sb., zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- Zákon č. 250/2016 zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 251/2016 Sb. zákon o některých přestupcích
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
- Zákon 89/2012 Sb. Občanský zákoník
- Zákon č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Vyhlášky

- **Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění pozdějších předpisů**
- Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, (…)
- Vyhláška 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Vyhláška 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání na konzervatoři
- Vyhláška 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů
- Nařízení vlády 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Metodické doporučení a pokyny

- **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 se všemi přílohami**

1. Návykové látky
2. Rizikové chování v dopravě
3. Poruchy příjmu potravy
4. Alkohol u dětí školního věku
5. Syndrom týraného dítěte – CAN
6. Školní šikanování
7. Kyberšikana
8. Homofobie
9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. Vandalismus
11. Záškoláctví

12. Krádeže
13. Tabák
14. Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
15. Netolismus
16. Sebepoškozování
17. Nová náboženská hnutí
18. Rizikové sexuální chování
19. Příslušnost k subkulturám
20. Domácí násilí
21. Hazardní hraní
22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních.

- **Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 21149/2016**
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č. j. 10 194/2002-14
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24
- Spolupráce předškolních zařízení škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané Č. j.: 25 884/2003-24
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT č. j. 37 014/2005

Strategie prevence

- Národní strategie primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže
- Národní strategie protidrogové politiky na období

Dokumenty užitečné pro praxi

- Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách 2015 MŠMT
- Informace o postupu orgánu sociálně-právní ochrany dětí v případech záškoláctví 2015 MPSV
- Spolupráce škol a školských zařízeních s policií ČR Cuták 2012
- Průvodce profesemi, institucemi a službami věnujícími se péči o rodiny a děti 2015 Centrum pro rodinu VEGA
- Pomůcka pro ředitele škol při tvorbě školního řádu č. j.: MŠMT-10862/2015
- Ředitel základní školy a vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami 2016 MŠMT
- Zvládání emočně náročných a rizikových situací MSK 2015
- Příručka pro školy, když se stane neštěstí, autorský kolektiv 2011
- Poznámky k možnostem právního řešení problematiky šikany ve školách 2016 MŠMT
- Navrhovaná opatření k oblasti šikany ve školním prostředí 2016 MŠMT
- Přehled institucí poskytujících metodickou pomoc a poradenství v oblasti šikany 2016 MŠMT

Charakteristika školy:

- typ školy: Střední odborná škola
- velikost školy: 620 žáků
- zaměření školy: elektrotechnická

Struktura školní prevence:

1. **Vzdělávání a výchova žáků mimo základní výuku včetně výuky konkrétních předmětů**

   Cíl :- seznámit žáky prvních ročníků se závažností rizik chování spojených s fyzickým, psychickým (slovním) a jiným napadáním (nevhodné chování v kyberprostoru a podobně) žáků ve škole

- důležitost správné komunikace jak mezi vrstevníky, tak v rámci mezigeneračních vztahů
- seznámit žáky druhých ročníků se závažností rizik chování spojených s experimentováním s návykovými látkami a provozováním nechráněného sexu
- seznámit žáky s problematikou domácího násilí
- příprava žáků koncových ročníků pro vstup na trh práce.

2. **Vzdělávání školního metodika prevence**

Cíl: - zvyšovat odbornost ŠMP.

3. **Vzdělávání a spolupráce pedagogických pracovníků**

Cíl: - seznámení pedagogických pracovníků s problematikou spojenou s prevencí rizikového chování.

4. **Spolupráce s rodiči**

Cíl: - seznámit rodiče žáků s důležitostí komunikace se školou, z důvodu ideálního nastavení studijních podmínek jejich dětí.

1. Vzdělávání a výchova žáků

V úvodních měsících se uskuteční besedy všech žáků 1. ročníku se ŠMP. Během nich budou žáci informováni o akcích, které je v rámci „Prevence“ v tomto školním roce čekají, dále se pak seznámí s konzultačními hodinami ŠMP a s kontakty na zařízení zabývající se rizikovými projevy chování (sociálně patologickými jevy), pro případ vyhledání pomoci.

- Žáci tříd 1. MA, 1MB, 1. OP, 1. EA, 1. EB a 1. EZ se zúčastní besedy v rámci preventivního programu pro mládež, který zajišťují zaměstnanci organizace MPO členové lektorského týmu Ostrava. „Vztahy v třídním kolektivu a osvojování komunikace“ (zaměřeno na různé způsoby šikany a komunikaci mezi vrstevníky a jinými generacemi). Termín: březen 2026
- Žáci tříd 1. MA, 1MB, 1. OP, 1. EA, 1. EB, 1. EZ se zúčastní besedy v rámci preventivního programu pro mládež, který zajišťují zaměstnanci MPO členové lektorského týmu Ostrava. „Kyberšikana“ (šikana prostřednictvím moderních komunikačních nástrojů). Termín: duben 2027.

  Žáci tříd 2. MA, 2. MB, 2. OP, 2. EA, 2. EB a 2.EZ se zúčastní besedy v rámci preventivního programu pro mládež, který zajišťují zaměstnanci organizace AZ help z. s. členové lektorského týmu Ostrava. „Droga a já“ (zabývající se drogovou problematikou mládeže). Termín: únor 2027

  Žáci tříd 1. MA, 1. MB, 1. OP, 1. EA, 1. EB a 1.EZ se zúčastní besedy v rámci preventivního programu pro mládež, který zajišťují zaměstnanci organizace Imfsa členové lektorského týmu Ostrava. „Sexualita – Rizikový sex“ (zabývající se problematikou pohlavně přenosných nemocí a riziky spojených s nechráněným sexem). Termín: listopad 2026
- Pro žáky školy bude v průběhu školního roku zajištěna dle potřeby beseda zabývající se problematikou domácího násilí. Besedu zaštitují pracovníci MP Ostrava.
- Rovněž všechny třetí maturitní ročníky 3.MA, 3.MB a 3.OP absolvují školení MPO v rámci projektu „Kámo braň se!“ Zde se soustředí na osobní ochranu jak právní tak i fyzickou. Termín: duben 2027
- Pro žáky tříd 1. MA, 1.MB, 1. OP, 1. EA, 1. EB, 1. EZ bude realizován adaptační kurz, jehož cílem je ulehčit žákům vstup do nové fáze jejich života, ideální začlenění do kolektivu třídy, bližší poznání třídního učitele. Dále předejít do budoucna možným konfliktům mezi žáky, jako jsou například narušené vztahy v třídním kolektivu, a tím zlepšit celkové klima třídy.
- V rámci předmětu ZSV budou vyučujícími podrobně probírána a vysvětlována témata zaměřená na rizika spojená s problematikou rizikového chování (sociálně patologických jevů) a různými formami závislostí.

- Využijeme dle možností také aktuálních nabídek pořadů pro mládež, které se objeví v průběhu školního roku.
- Cílem konání třídnických hodin je zlepšování celkového klimatu třídy, rozvoj sociálně-komunikativních dovedností a vzájemné pozitivní interakce mezi třídním učitelem, žáky a mezi žáky navzájem, což preventivně působí na rizikové chování žáků školy.

2. Vzdělávání školního metodika prevence

Činnost ŠMP metodicky vede PPP Ostrava, jejíž pracovníci Mgr. Puterová a Mgr. Macošek organizují pro školní metodiky pracovní setkání, která jsou pro ně základním zdrojem nových odborných informací. ŠMP se jich bude účastnit.

Vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování ŠMP, bude konzultováno s ředitelem školy, dle aktuálních možností a nabídky.

3. Vzdělávání a spolupráce pedagogických pracovníků

V rámci vzdělávání pedagogických pracovníků požádá škola během školního roku o spolupráci Mgr. Puterová a Mgr. Macoška, popřípadě další zaměstnance PPP a zajistí besedu o aktuální situaci ve škole, o problémech objevujících se v souvislosti s naší prací s žáky. Opakovaně také využije škola nabídky seminářů a školení pořádaných PPP Ostrava, případně jinými organizacemi (dle aktuální nabídky), které se zabývají primární prevencí rizikového chování. Pokud to bude možné, vyšle škola na tyto semináře své pedagogické pracovníky.

Také vyučující se zúčastnili projektu „Kámo braň“, který je zaměřen na ochranu vyučujících pod vedením MP Ostrava. Termín: srpen 2026

Vedení školy, ŠMP, VP spolu tvoří úzce spolupracující tým, který se podílí na zlepšování celkového klimatu školy a řešení problémů týkající se rizikových projevů chování žáků.

4. Spolupráce s rodiči

Rodičům žáků 1. ročníků nabídne škola v rámci třídních schůzek setkání se školním a okresním metodikem prevence, kteří seznámí rodiče s aktivitami školy v oblasti prevence (konzultace ŠMP, kontakt v rámci třídních schůzek, sportovní a jiné akce pro studenty, atd.) Dále je seznámí s aktuálními informacemi týkajících se rizikového chování žáků.

Sociální síť spolupracujících organizací:

- PPP Ostrava
- DÚ Ostrava

- Městská Policie Ostrava
- AZ Help z. s.
- Policie ČR
- ÚMOB – OSPOD
- Krizové centrum pro děti a rodinu
- Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy
- Probační a mediační služba
- Linka důvěry - Renarkon o.p.s.
- Faust o.s.
- Charita
- Fond ohrožených dětí
- Bílý kruh bezpečí
- Lékaři

V Ostravě dne 1. 9. 2026

Vypracoval: Školní metodik prevence **PhDr. Petr Čegan**

Schválil: Ředitel školy SŠE **Ing. Tomáš Führer**